

ГРОМАДСЬКА РАДА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Вул. Механізаторів, 9, м. Київ, 03109

<https://grd.gov.ua>

Затверджено

Громадською радою доброчесності
20 квітня 2017 р.

ВИСНОВОК

про невідповідність кандидата на посаду судді Верховного Суду Лесько Алли Олексіївни критеріям доброчесності та професійної етики

Лесько Алла Олексіївна(надалі- Кандидат) є суддею Вищого спеціалізованого суду з розгляду цивільних та кримінальних справ та членом Дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя (надалі - ВРП).

Проаналізувавши інформацію про Кандидата, Громадська рада доброчесності виявила дані, які дають підстави для висновку про її невідповідність критеріям доброчесності та професійної етики.

Як член ВРП, Кандидат бере участь у розгляді дисциплінарних проваджень, відкритих відповідно до Закону «Про відновлення довіри до судової влади» щодо суддів, які виносили рішення щодо учасників акцій протестів під час Революції гідності (надалі - судді Майдану). Ці справи мають надзвичайно важливе суспільне значення, завжди викликають великий інтерес у громадськості та засобів масової інформації, а тому процес і результат їх розгляду має значний вплив на відновлення довіри суспільства до судової влади. З огляду на це, а також, відповідно до Кодексу суддівської етики Кандидат повинна усвідомлювати значимість своєї місії, метою якої є зміцнення та підтримки довіри суспільства до судової влади.

Однією з головних функцій ВРП є формування справді незалежного судового корпусу, вільного від будь-якого впливу. Рішення суддів Майдану у часи Революції гідності засвідчують, що судді перебували під дією впливу та прямих вказівок з боку органів влади. Ми переконані, що масове і системне нехтування понад 300 суддями Майдану фундаментальними правами людини та Конституцією були зумовлені не недостатньою кваліфікацією суддів, а саме дією цих [незаконних впливів](#). Тому, при розгляді справ щодо суддів Майдану суспільство очікує покарання не лише суддів, які безпосередньо виносили очевидно свавільні і неправосудні рішення, але і виявлення причин, які до

цього призвели, а також встановлення і покарання осіб, які впливали на суддів та використовували їх як механізми впливу на учасників акцій протестів. Про це, зокрема, прямо заявляли Родичі Героїв Небесної Сотні, а також потерпілі на Майдані у своїх відкритих зверненнях (Додатки № 1, 2, 3). Громадська рада доброчесності також переконана, що лише виявлення та реальне покарання осіб, винних у наданні незаконних вказівок та тиску на суддів з боку осіб, наділених владними повноваженнями, може змінити існуючі практики використання суддів в незаконних цілях.

На необхідність досліджувати факти, які свідчать про ймовірний вплив на суддів, зверталось увагу і у Звіті за результатами громадського моніторингу перевірки суддів, які приймали рішення про обмеження прав громадян під час Євромайдану, проведеного Групою громадського спостереження «Озон» [у листопаді 2015 – березні 2016 року](http://ccl.org.ua/reports/zvit-za-rezultatamy-hromadskoho-monitorynhu-perevirky-suddiv-ya-ki-pryjmaly-rishennya-pro-obmezhennya-prav-hromadyan-pid-chas-evromajdanu/) (<http://ccl.org.ua/reports/zvit-za-rezultatamy-hromadskoho-monitorynhu-perevirky-suddiv-ya-ki-pryjmaly-rishennya-pro-obmezhennya-prav-hromadyan-pid-chas-evromajdanu/>).

Відповідно до ст. 2 Кодексу суддівської етики суддя має уникати будь-якого незаконного впливу на його діяльність, пов'язану зі здійсненням правосуддя, та бути незалежним від своїх колег у процесі прийняття рішень. Він не має права використовувати своє посадове становище в особистих інтересах чи в інтересах інших осіб та не повинен дозволяти цього іншим. Вважаємо, що Кандидат зобов'язаний реалізовувати ці принципи через свої повноваження члена Вищої ради правосуддя.

На портал Громадської ради доброчесності надійшла інформація про обставини розгляду дисциплінарних проваджень щодо суддів Майдану, де Кандидат була доповідачем.

1. З пояснень суддів на засіданнях ВРП, відповідно до даних генеральної прокуратури, учасників процесів, а також із засобів масової інформації стали відомі факти, які свідчать про системний тиск, який у часи Революції гідності чинився на суддів. Однак, на наше переконання, Кандидат не вживає достатніх дій в межах своєї компетенції для виявлення та фіксування цих фактів і надання їм належної оцінки. Так у справі Кицюка В.П., де доповідачем була Кандидат, встановлені факти що свідчать про втручання в автоматизовану систему документообігу суду, до чого ймовірно причетною є колишній помічник голови Печерського суду м.Києва І.Отрош, місце знаходження якої наразі невідоме. Однак належної оцінки цим фактам Кандидатом надано не було, зокрема не ініційовано інше дисциплінарне провадження, не подано звернення в прокуратуру, не отримано пояснень від особи, яка мала доступ до автоматизованої системи розподілу справ. Раді також невідомі факти, щоб Кандидат при розгляді справ суддів Майдану вживала дії з метою встановлення причин порушення судьями присяги, досліджувала наявні чи здобувала нові докази ймовірного впливу на суддів. Наявні факти, коли

клопотання заявників про вжиття таких заходів (хоча б звернення з клопотанням про надання інформації, отримання пояснень осіб тощо) залишались без задоволення.

Такі дії можуть сприйматися стороннім спостерігачем як намагання зберегти практику впливу на суддів, що безумовно суперечить основоположній ст. 1 Бангалорських принципів, відповідно до якої суддя повинен обстоювати і зразково реалізовувати принцип незалежності судових органів в його індивідуальному та інституційному аспектах. Суддя повинен не тільки не мати неналежних зв'язків з виконавчою та законодавчою гілками влади і не діяти під їхнім впливом, але й поводитися таким чином, щоб відсутність таких зв'язків і впливу була очевидна для стороннього спостерігача.

2. Кандидат була доповідачем у дисциплінарному провадженні судді Печерського районного суду м.Києва Кицюка В.П. у зв'язку з винесенням останнім рішення про позбавлення прав керуванням транспортним засобом на 6 місяців учасника автопробігу до маєтку В.Януковича Межигіря, який відбувся 29 грудня 2013 року. Провадження відкрито 14 липня 2016 року ([справа № № 1368/0/15-16](#)). 25 липня 2016 року заявником було подано клопотання про ознайомлення з матеріалами справи (додаток № 4). Вирішення питання про ознайомлення з матеріалами справи знаходиться у компетенції доповідача по справі. Однак 13 вересня 2016 року заявнику було відмовлено у задоволенні його клопотання без будь-яких пояснень. Письмову відмову заявнику було надано лише через 2,5 місяці - листом Вищої ради юстиції від 07 жовтня 2016 року № М-1357/01-10904/0/916 (Додаток №5). Відмова базувалась на тому, що про усі обставини справи можна довідатись з Ухвали ВРЮ від 14 липня 2016 року № 1368/0/15-16, яка оприлюднена на офіційному сайті Вищої ради юстиції. У підсумку заявник так і не отримав можливості ознайомитися з матеріалами справи.

На переконання Громадської ради доброчесності такі дії суперечить як законодавству, так і попередній практиці самої ВРЮ та Кандидата. Відповідно до п. 12 ст. 95 ЗУ «Про судоустрій та статус суддів» від 07.07.2010, який був чинний на момент подання клопотання та вирішення питання про його задоволення, розгляд дисциплінарної справи стосовно судді мав відбуватись **на засадах змагальності**. Ознайомлення з матеріалами справи є необхідною умовою для забезпечення змагальності процесу та рівності сторін. Також встановлено, що Кандидат у лютому 2016 року надавала дозвіл заявнику на ознайомлення з матеріалами аналогічної дисциплінарної справи судді Захарчук С.С. (Додаток № 6). Заявник стверджує, що йому також було надано можливість ознайомитися з матеріалами справи судді Царевич О.І. Оскільки законодавство на момент надання дозволу на ознайомлення та заборони такого ознайомлення жодним чином не змінювалось, то це свідчить, що Кандидат однозначно порушила законодавство у одному з цих випадків. Такі дії Кандидата в очах стороннього спостерігача можуть сприйматись як незаконна поведінка, упередженість

до заявника або намагання приховати матеріали справи та допомогти судді ухилитись від відповідальності.

У зв'язку з наведеними фактами заявник подав письмову заяву про відвід Кандидату при розгляді дисциплінарного провадження (додаток № 7), але за інформацією заявника ця заява була залишена без будь-якої реакції як з боку Кандидата як доповідача так і з боку Вищої ради юстиції.

Важливо зазначити, що у результаті розгляду даної справи Дисциплінарна палата Вищої ради правосуддя відмовилась вносити подання про звільнення судді Кицюка В.П. з посади судді.

На наше переконання, відмова в ознайомленні, особливо в умовах, коли суспільний інтерес до так званих справ Майдану є підвищеним, а самі справи мають особливу суспільну вагу, суперечила не лише законодавству, але й істотно підірвала авторитет Вищої ради юстиції та усього суддівського корпусу в очах суспільства. Дії Кандидата у цій ситуації не можна визнати бездоганними та такими, що сприяють відновленню довіри до судової влади.

Такі дії Кандидата не відповідають Показнику 2 “Неупередженість” Бангалорських принципів в частині “2.3. Суддя повинен, наскільки це можливо, вести себе таким чином, щоб звести до мінімуму випадки, які можуть стати підставою для відсторонення його від розгляду справи або від винесення рішення” та “3.2. Дії та поведінка судді повинні підтримувати впевненість громадськості у чесності й невідкупності судових органів. Не досить лише вершити правосуддя; потрібно, щоб його звершення було очевидним для загалу.” (РЕЗОЛЮЦІЯ 2006/23 Економічної та Соціальної Ради ООН від 27 липня 2006 року)

2. Кандидат була доповідачем у дисциплінарному провадженні стосовно судді Подільського районного суду м.Києва Захарчук С.С. 28 січня 2016 року Вищою радою юстиції було прийнято рішення № 217/0/15-16 про відмову у внесенні подання Президентіві України про звільнення Захарчук С.С. із посади судді Подільського районного суду м. Києва за порушення присяги. Під час розгляду даної справи у засіданні ВРЮ було заслухано пояснення Заявника, його двох адвокатів, а також двох свідків, покази яких були важливими для з'ясування усіх обставин справи та встановлення чи дії судді були помилкою або ж наслідком умислу чи грубої недбалості. Однак, у [рішенні ВРЮ](#) жодним словом не згадано про надані з боку заявника пояснення, та пояснення свідків, відсутні будь-які дані навіть про сам факт їх участі у засіданні та надання ними будь-яких пояснень та документів. ВРЮ не надано оцінку цим поясненням та документам, не мотивовано чому їх повністю відкинуто, чому перевага була надана лише поясненням судді. При цьому

про пояснення судді у рішенні вказується та надається їх оцінка. Цим ВРЮ порушено принцип змагальності. Відповідно до чинного на даний момент законодавства (ст. 106 ЗУ «Про судоустрій та статус суддів») та на момент винесення цього рішення ВРЮ законодавства (ст. 92 ЗУ «Про судоустрій та статус суддів») незазначення в судовому рішенні мотивів прийняття або відхилення аргументів сторін щодо суті спору є підставою для дисциплінарної відповідальності суддів.

Кандидат повністю проігнорувала зазначену вимогу та у Рішенні замовчала усі факти, які були наведені заявником та свідками. Важливо зазначити, що на той момент діяв принцип змагальності для дисциплінарних проваджень (п. 12 ст. 95 ЗУ «Про судоустрій та статус суддів»).

Громадська рада доброчесності переконана, що Вища рада юстиції мала забезпечити однаковий підхід до дослідження доказів без будь яких проявів переваг, упередженості або несправедливості. ВРЮ мала б проявляти уважність щодо доказів, які надано усіма учасниками (п. 23 Висновку №3 (2002) Консультативної ради європейських суддів до уваги Комітету Міністрів Ради Європи щодо принципів та правил, які регулюють професійну поведінку суддів, зокрема, питання етики, несумісної поведінки та безсторонності □(від 19 листопада 2002 р.).

Такі дії Кандидата, як мінімум, створюють враження, що свідчення заявника та його свідків не мають жодного значення для дисциплінарного органу, а пояснення судді мають очевидну перевагу. Це також сприяє відчуттю безкарності та кругової поруки у суддівському корпусі та підриває довіру до дисциплінарних процедур та суду в цілому.

3. Радою також отримано інформацію про порушення Кандидатом строків виготовлення та надсилання сторонам рішень Вищої ради юстиції та Дисциплінарних палат Вищої ради правосуддя. Зокрема, за даними Громадської ради доброчесності рішення по справі Захарчук С.С. з'явилося на сайті ВРЮ більш ніж через місяць з моменту його прийняття. А рішення Дисциплінарної палати ВРП щодо судді Кицюка В.П., яке було прийняте ще 27 березня 2017 року на дату затвердження цього висновку відсутнє. Хоча Копія рішення Дисциплінарної палати у семиденний строк з дня оголошення його резолютивної частини вручається чи надсилається судді та скаржнику (п.12.40. Глави 12 Регламенту Вищої ради правосуддя).

Несвоєчасна публікація рішень суперечить принципу гласності та відкритості дисциплінарних проваджень та є порушенням права громадськості на доступ до суспільно важливої інформації, що негативно впливає на авторитет судової влади.

На підставі викладеного, Громадська рада доброчесності вважає, що Лесько Алла Олексіївна не відповідає критеріям доброчесності та професійної етики.

Відповідно до частини четвертої статті 19 Регламенту Громадської ради доброчесності за наявності важливої інформації Рада у подальшому може окремим рішенням змінити або скасувати висновок, або затвердити новий висновок.

**Координатор
Громадської ради доброчесності**

Додатки:

1. Звернення Родин Героїв Небесної Сотні від 20.02.2016
2. Звернення Родин Героїв Небесної Сотні від 05.11.2016
3. Звернення Родин Героїв Небесної Сотні від 20.02.2017
4. Заява про ознайомлення з матеріалами справи
5. Дозвіл на ознайомлення з матеріалами справи від 18.01.2016
6. Відповідь ВРЮ
7. Заява про відвід від 22.09.2016